

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Kučery a soudkyně JUDr. Ireny Sekavové a Mgr. Pavlíně Černé ve věci

žalobkyně: Z [REDACTED]
ICO: [REDACTED]
sídlem [REDACTED]
zastoupena JUDr. Hanou Mesthene, advokátkou
sídlem Fügnerovo nám. 1808/3, 120 00 Praha 2

proti
žalovaným: 1. Mgr. L [REDACTED] N [REDACTED], narozena [REDACTED]
2. JUDr. L [REDACTED] N [REDACTED] Ph.D., narozen [REDACTED]
oba bytem [REDACTED]
oba zastoupeni Mgr. Petrem Mundlem, advokátem
sídlem Husova 5, 110 00 Praha 1

o zaplacení 89 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu Praha – východ ze dne 2. 8. 2024, č. j. 48 C 13/2024 - 148

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se mění tak, že se žaloba o zaplacení 89 000 Kč s úrokem z prodlení zamítá.**
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovaným na nákladech řízení před soudem prvního stupně 56 308,56 Kč a na nákladech odvolacího řízení 24 528,74 Kč, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalovaných.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou na žalovaných domáhala zaplacení 89 000 Kč s úrokem z prodlení z titulu smluvní pokuty za pozdní oznámení nezájmu na automatickém prodloužení smlouvy o poskytování služeb výuky ze dne 20. 4. 2018, na základě které se žalobkyně zavázala poskytovat dceři žalovaných, B[REDAKCE] S[REDAKCE] N[REDAKCE], výuku základního vzdělávání a doplňkového vzdělávání, a žalovaní se zavázali uhradit žalobkyni sjednané školné za školní rok. Smlouva obsahovala i ujednání o smluvní pokutě v případě, že by žalovaní oznámení nezájmu na automatickém prodloužení smlouvy neučinili řádně a včas, tj. do 30. 4. aktuálního školního roku, k čemuž došlo v roce 2023, kdy žalovaní žalobkyni oznámili, že jejich dcera nebude ve školním roce 2023/2024 navštěvovat školu žalobkyně až dne 29. 5. 2023.
2. Okresní soud Praha - východ (dále jen „soud prvního stupně“) shora označeným rozsudkem (dále jen „rozsudek soudu prvního stupně“ nebo „napadený rozsudek“) uložil žalovaným zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně 89 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 89 000 Kč jdoucím od 26. 10. 2023 do zaplacení, do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.) a v téže lhůtě jim uložil zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně na nákladech řízení 45 571,20 Kč, k rukám zástupce žalobkyně (výrok II.).
3. Soud prvního stupně vzal po provedeném dokazování za prokázané, že žalobkyně, jako soukromá základní škola, a žalovaní podepsali dne 20. 4. 2018 Smlouvu o poskytování služeb výuky Z[REDAKCE] (dále jen „Smlouva“), na jejímž základě se žalobkyně zavázala poskytovat dceři žalovaných výuku základního vzdělávání a doplňkového vzdělávání a žalovaní se zavázali za tyto služby zaplatit žalobkyni školné. Smlouva byla automaticky prodlužována a dcera žalovaných tak absolvovala ve školních letech od roku 2018/2019 do roku 2022/2023 výuku základního vzdělávání, na což žalovaní řádně hradili školné. V čl. 7 Smlouvy si strany sjednaly povinnost žalovaných oznámit žalobkyni nezájem o automatické prodloužení smlouvy do 30. 4. daného roku, jinak jim vzniká povinnost zaplatit žalobkyni smluvní pokutu ve výši pětinasobku měsíčního školného. Přijímací zkoušky na osmiletá gymnázia se konaly dne 17. 4. 2024, přičemž ředitelům základních škol měly být výsledky žáků zpřístupněny dne 28. 4. 2023 a příslušný ředitel měl dva pracovní dny na sdělení výsledků přijímacího řízení. Dcera žalovaných byla na gymnázium přijata až na základě odvolání, a tak žalovaní oznámili žalobkyni nezájem na automatickém prodloužení smlouvy na další školní rok až dne 29. 5. 2023. Žalobkyně následně žalovaným za pozdní oznámení vyúčtovala emailovou zprávou ze dne 8. 8. 2023 smluvní pokutu ve výši pětinasobku měsíčního školného ve školním roce 2023/2024, a to v celkové výši 117 500 Kč, tato zpráva byla žalovaným doručena. Před podáním žaloby vyzvala žalobkyně žalované k úhradě této smluvní pokuty. Žalobou žalobkyně uplatnila smluvní pokutu ve výši 89 000 Kč, tj. pětiměsíčního školného za školní rok 2022/2023, přičemž výše školeného byla na tento školní rok stanovena Dodatkem č. 1 ke Smlouvě ve výši 178 000 Kč.
4. Po právní stránce soud prvního stupně uzavřel, že účastníci mezi sebou uzavřeli nepojmenovanou smlouvu ve smyslu ustanovení § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), jejímž předmětem byl závazek žalobkyně poskytovat dceři žalovaných základní a doplňkové vzdělávání, kdy konstatoval, že žalobkyně je soukromou základní školou zřízenou ve formě společnosti s ručením omezeným zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení, jejíž činností je poskytování základního vzdělávání a školských služeb za úplatu ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen „školský zákon“). Dále se soud prvního stupně zabýval otázkou, zda na základě kritérií stanovených v judikatuře Nejvyššího soudu, lze považovat Smlouvu mezi účastníky za smlouvu spotřebitelskou či nikoliv a dospěl k závěru, že „s ohledem na to, že žalobkyně poskytuje veřejnou službu, je financována částečně z veřejných rozpočtů a má stanovený způsob nakládání se ziskem, nelze ji považovat za podnikatelku, a na Smlouvu uzavřenou mezi účastníky tudíž nelze aplikovat ustanovení občanského zákoníku o ochraně

spotřebitele (§ 1810 a násl. o. z)“. Konečně se soud prvního stupně zabýval posouzením smluvní pokuty a konstatoval, že „tím, že žalovaní sdělili záměr, že jejich dcera nebude v docházce do školy provozované žalobkyní pokračovat dopisem ze dne 29. 5. 2023, došlo z jejich strany k porušení smluvní povinnosti sjednané v čl. VII. odst. 7.2. Smlouvy, čímž žalobkyní vznikl nárok na sjednanou smluvní pokutu ve výši pětinasobku měsíčního školného“. Výši smluvní pokuty shledal „zcela adekvátní“, s přihlédnutím k tomu, že „žalobkyně touto výší sanuje výpadek v příjmech, který jí v následujícím školním roce za žáka bude chybět“. Podmínky pro moderaci smluvní pokuty, navrhovanou žalovanými, neshledal.

5. Proti tomuto rozsudku podali žalovaní v zákonné lhůtě odvolání. Vytýkali soudu prvního stupně chybný závěr o nespoteřebitelském charakteru Smlouvy, který založil na „nesprávné, mechanické a selektivní aplikaci závěrů kontroverzního rozsudku Nejvyššího soudu“, které „jsou v rozporu s platným právem a jako takové jsou terčem kritiky ze strany odborné veřejnosti“. Namítali, že se soud prvního stupně náležitě nevypořádal s jejich argumentací judikaturou, tuzemskou i evropskou, jež dospěla k odlišným závěrům. Poukazovali na nesprávnost konstatování soudu prvního stupně, že žalobkyní vymáhaná smluvní pokuta utvrzuje „povinnost“ žalovaných oznámit svůj nezáměr na pokračování smlouvy do 30. 4. příslušného roku, kdy žalovaní namítali, že neměli povinnost, nýbrž právo oznámit svůj „nezáměr“ na pokračování smlouvy, z čehož dovozují, že „smluvní pokuta tak trestá výkon práva a neutvrzuje jakoukoli povinnost žalovaných“, z čehož žalovaní dovozují neplatnost takového ujednání. V této souvislosti poukazovali i na obsah e-mailu žalobkyně ze dne 8. 8. 2023, v němž jim vyúčtovala „Smluvní poplatek za ukončení smlouvy“, tedy, podle žalovaných, „i žalobkyně sama přiznala, že žalované sankcionuje za výkon práva neprodloužit smlouvu“. Rovněž namítali vnitřní rozpornost odůvodnění napadeného rozsudku, podle něhož žalobkyně smluvní pokutou sanuje výpadek v příjmech, který jí v následujícím školním roce za žáka bude chybět a na jiném místě se uvádí, že je činnost žalobkyně financována z veřejných rozpočtů. Dále uvedli, že (odůvodnění napadeného rozsudku) „současně také přehlíží argumentaci žalovaných, že žalobkyně jako profesionál v oboru koncipovala Smlouvu tak, aby nebylo v 5. třídě základní školy prakticky možné oznámit zájem nepokračovat ve studiu do 30. 4. daného roku. To proto, že výsledky přijímacích řízení na gymnázia z 5. tříd se žáci a rodiče dozví až po tomto termínu. Uvedené je pak umocněno tím, že smluvní pokuta je schovaná v nepřehledném čl. 7.2 Smlouvy, mimo část Smlouvy týkající se sankčních ujednání. Smluvní pokuta je tak zcela zřejmě nepřiměřená a ujednání je v rozporu s dobrými mravy.“ V doplnění odvolání se pak žalovaní na podporu své argumentace o spotřebitelském charakteru Smlouvy odvolávali na v průběhu odvolacího řízení přijatý nálezn Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2025, sp. zn. IV. ÚS 2093/24. Navrhovali, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil, žalobu zamítl a přiznal jim náhradu nákladů řízení, popřípadě, aby ho zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
6. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání namítala nepřiléhavost nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2093/24 projednávané věci s tím, že nálezn se týkal soukromé vysoké školy, zatímco žalobkyně provozuje základní školu, což s sebou přináší zcela zásadní specifika, která se nepojí s vysokou školou a která je při posouzení smlouvy o poskytování výuky třeba brát v potaz. K odvolací argumentaci žalovaných dále uvedla, že smluvní pokuta byla sjednána přímo ve smlouvě o poskytování výuky, nikoliv v přílohách či obchodních podmínkách, kdy Smlouva byla vyhotovena standardním způsobem – černý text na bílém podkladu, běžná velikost písma a čitelný font, což umožnilo každému, včetně žalovaných, snadné seznámení s jejím obsahem. Ustanovení o smluvní pokutě je podle žalobkyně jasné, srozumitelné a jednoznačně určuje, kdo má pokutu platit, komu, proč a v jaké výši. Ustanovení o pokutě je umístěno logicky v části smlouvy týkající se oznamovací povinnosti, a nelze tedy tvrdit, že by šlo o ustanovení na neobvyklém místě. Poukazovala na to, že text Smlouvy je srozumitelný i pro průměrného člověka, její rozsah smlouvy není nepřiměřený a odpovídá charakteru soukromé základní školy. Žalovaní měli dostatek času se s návrhem smlouvy seznámit a případně navrhnout změny, což

neučinili. Dále uvedla, že ochrana slabší strany není bezbřehá a nikdo nesmí těžit z vlastní nepozornosti či lehkomyšlnosti a i spotřebitel má povinnost jednat odpovědně a nemůže se spoléhat pouze na zákonnou ochranu. Podle žalobkyně, pokud žalovaní smlouvu nečetli, protože se domnívali, že jako spotřebitelé budou automaticky chráněni, nelze to považovat za běžnou péči a opatrnost. Žalobkyně pak sjednanou smluvní pokutu považuje za zcela přiměřenou, a to i v případě jejího hodnocení z hlediska ustanovení o ochraně spotřebitele. Poukazovala na to, že potřebuje v dostatečném předstihu mít informace o tom, kolik žáků bude v dalším školním roce docházet do jí provozované základní školy, aby mohla finančně zajistit svou činnost i v dalším školním roce a včas sestavit rozpočet pro další školní rok, když při jeho sestavování vychází z počtu žáků, kteří do školy budou docházet. Sjednaná smluvní pokuta má mimo jiné za tímto účelem i motivovat zákonné zástupce k tomu, aby takto sjednanou lhůtu pro oznámení dodržovali. Pokud jde o termín pro oznámení nezájmu na dalším prodloužení smlouvy o poskytování výuky, považuje žalobkyně sjednanou lhůtu do 30. 4. za zcela přiměřenou, kdy poukazovala na to, že i v souvislosti s tímto termínem je třeba brát v potaz specifika poskytování základního vzdělávání. Dále uvedla, že i v případě smluv uzavíraných se spotřebitelem je běžné, že smluvní pokutou je zajištěno pouze porušení povinností na straně spotřebitele, a přesto se nejedná o neplatné ujednání, kdy příkladmo zmiňovala smlouvy o dodávkách elektřiny, plynu, poskytování telefonních služeb. Podle žalobkyně tak ani ujednání o smluvní pokutě za pozdní oznámení nezájmu nemůže být považováno za neplatné, když ujednání nelze považovat za zvláště nevýhodné či zakládající významnou nerovnováhu s ohledem na postavení zákonných zástupců, které jim přiznává přímo zákon, zejména nemožnost ukončení poskytování vzdělávání ze strany základní školy. Podle žalobkyně je tak ujednání o smluvní pokutě s ohledem na veškeré okolnosti přiměřené, sleduje rozumný důvod, nelze je považovat za rozporné s dobrými mravy, a ani výši smluvní pokuty nelze považovat za nepřiměřeně vysokou. Navrhovala potvrzení rozsudku soudu prvního stupně a přiznání náhrady nákladů odvolacího řízení.

7. Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal napadený rozsudek podle ustanovení § 212 a následujících zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
8. Pro účely odvolacího řízení odvolací soud vycházel ze skutkových okolností a skutečností patrných z obsahu soudního spisu, tak jak je v dosavadním průběhu řízení shromáždil soud prvního stupně, který rozhodné skutkové okolnosti zjistil v dostatečném rozsahu, a jak jsou shrnuty v odstavci 3 odůvodnění tohoto rozsudku. Soud prvního stupně se obsáhle zabýval otázkou, zda měl právní vztah mezi účastníky založený Smlouvou spotřebitelský charakter, přičemž se přiklonil k argumentaci žalobkyně o zvláštním postavení soukromé základní školy zřízené a fungující v souladu se školským zákonem, jejíž provoz je významně závislý na dotacích poskytovaných z veřejných prostředků. Ve svých závěrech, že činnost žalobkyně nemá charakter podnikání a ve vztahu k rodičům dětí, s nimiž uzavírá smlouvy o poskytování služeb výuky se tak nejedná o vztah podnikatel – spotřebitel, pak do značné míry vycházel ze závěrů vyjádřených v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2019, sp. zn. 33 Cdo 3805/2018, a měl poctivou snahu vypořádat se i s argumentací žalovaných, ať už šlo o rozhodnutí tuzemských soudů, Evropského soudního dvora či názory publikované v odborné literatuře. Odvolací soud se nicméně v právním hodnocení řádně zjištěného skutkového stavu se soudem prvního stupně neztotožňuje.
9. Jakkoliv má působení soukromé základní školy, jakou je žalobkyně, zařazené do vzdělávacího systému tak, jak je upraven školským zákonem, jistá specifika vyplývající mimo jiné z toho, že její činnost je financována nejen ze soukromých, ale současně i z veřejných prostředků, bez nichž by provozování soukromé školy bylo jen těžko udržitelné, stále se jedná o společnost s ručením omezeným, tedy obchodní společnost vzniklou podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších změn a po jeho zrušení (dnem 1. 1. 2014) zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, se podřídivší zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a

družstvech (zákon o obchodních korporacích, dále jen „z. o k.“), podle ustanovení § 777 odst. 5 z. o k. Jde o podnikatelský subjekt zapsaný ve veřejném (obchodním) rejstříku se zapsaným předmětem *podnikání: „výuka jazyků, vzdělávání v základní škole s rozšířenou výukou jazyků dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), mimoškolní výchova a vzdělávání, hostinská činnost“*. Nemá charakter neziskové společnosti (např. ústav ve smyslu § 402 a následujících o. z. nebo nadace či nadační fond podle § 306 a následujících o. z.) a byť v podstatné míře svého podnikání tím, že se podílí na vzdělávacím procesu přispívá k obecnému blahu (srov. § 146 o. z.) svou podstatou zůstává obchodní korporací poskytující (i za přispění zdrojů z veřejných financí) vzdělávací službu za úplatu. A pokud při činnosti, která vyplývá z předmětu jejího podnikání, vstupuje do smluvního vztahu se zájemci o tuto službu, pak se jedná o spotřebitelský vztah.

10. Odvolací soud se v tomto směru omezuje na uvedené stručné vysvětlení svého závěru, který konvenuje se závěrem vyjádřeným v již zmiňovaném nálezu Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2025, sp. zn. IV. ÚS 2093/24, v němž Ústavní soud podrobně rozebírá jednotlivá východiska, o něž se opírá závěr, že *povaha činnosti či plnění veřejných úkolů (poskytování vzdělávání) soukromou vysokou školou nevylučuje, aby měla smlouva o vzdělávání na soukromé vysoké škole pro účely ochrany spotřebitele povahu smlouvy spotřebitelské* ve smyslu § 1810 o. z. K tomu odvolací soud dodává, že byť se Ústavní soud danou problematikou zabýval v souvislosti se sporem mezi soukromou vysokou školou a studentem, jeho rozbor je mnohem širší a postihuje nejen oblast vysokého školství, ale jeho závěry lze vztáhnout na soukromé školy všech stupňů.
11. Ani spotřebitelský vztah paušálně nevylučuje sjednání smluvní pokuty pro případ porušení smluvené povinnosti ve smyslu ustanovení § 2048 a následujících o. z., ovšem pouze za dodržení přísných pravidel, jež lze shrnout tak, že ujednání o smluvní pokutě ve spotřebitelské smlouvě musí být srozumitelné a povinnost k její úhradě nepřekvapivá, smluvní pokuta nesmí být nepřiměřeně vysoká, spotřebitel o ní musí být jasně informován a soud může její výši snížit (moderovat).
12. V podmínkách projednávané věci, byť je ustanovení o smluvní pokutě ve Smlouvě umístěno poněkud nesystematicky nikoliv v Článku VI., označeném „Sankční ustanovení“, ale v Článku VII. – „Trvání smlouvy“, neshledává v této okolnosti odvolací soud natolik závažný nedostatek, jež by již jen z tohoto důvodu činil ujednání o smluvní pokutě neplatným. V obecné rovině jsou i podmínky, za nichž by mělo dojít na povinnost k úhradě smluvní pokuty, formulovány poměrně jasně – bude-li nezáměr o automatické prodloužení smlouvy oznámen škole až po 30. 4. aktuálního školního roku. Za problematické a nevyvážené nicméně odvolací soud pokládá ujednání o smluvní pokutě v širším kontextu.
13. Podle Článku VII. Smlouvy, odstavce 7.1., je uzavírána na období jednoho školního roku. Podle odstavce 7.2., bude-li žák (zjednodušeně řečeno) bezproblémový, mají jeho zákonní zástupci automatický nárok, *po úhradě školného* (jehož polovina je dle Článku V., odst. 5.3. splatná do 15. 8.), na prodloužení smlouvy na další školní rok, *za předpokladu, že škola bude splňovat zákonné podmínky pro provoz takového typu školy a bude nadále provozována*. Nebudou-li mít zákonní zástupci žáka zájem na automatickém prodloužení smlouvy o další školní rok, jsou povinni o tomto svém úmyslu školu písemně informovat nejpozději do 30. 4. (v tom případě smlouva skončí uplynutím aktuálního školního roku); pokud tak učiní později, jsou povinni zaplatit škole smluvní pokutu ve výši pětinasobku měsíčního školného.
14. Z uvedeného je zřejmé, že předpokladem (podmínkou) pro vznik nároku na automatické prodloužení smlouvy je ze strany žáka a jeho zákonných zástupců vedle bezproblémovosti žáka i úhrada školného. Teprve *po úhradě školného* může k prodloužení smlouvy dojít. *A contrario*, nebude-li školné uhrazeno, nevznikne ani nárok na automatické prodloužení smlouvy o další školní rok, která tak skončila posledním dnem toho právě skončeného. V Článku VI. odst. 6.2. Smlouvy je sice pro případ prodloužení účastníka s plněním peněžité povinnosti dle této smlouvy

sjednána smluvní pokuta ve výši 1,5 % za každý započatý měsíc, na nezaplacení první poloviny školního však prakticky nedopadá, neboť nedojde-li k automatickému prodloužení smlouvy, nevznikne ani povinnost k platbě školného. Takže pokud zákonní zástupci žáka svůj nezáměr na automatickém prodloužení smlouvy o další školní rok neoznámí škole nejen do 30. 4. aktuálního školního roku, ale neoznámí ho vůbec a pouze nezaplatí školné na první pololetí následujícího školního roku, žádná sankce ve formě smluvní pokuty jim nehrozí. To ovšem staví význam a žalobkyní tvrzený praktický účel smluvní pokuty za včasné neoznámení nezáměru o automatické prodloužení smlouvy o další školní rok do poněkud jiného světla.

15. Za ještě významnější nedostatek celého ujednání v odstavci 7.2. Smlouvy pak odvolací soud považuje skutečnost, že sankci za opožděné oznámení zákonných zástupců žáka škole, že nemají zájem na automatickém prodloužení smlouvy o další školní rok, neodpovídá žádná povinnost na straně školy, za jejíž porušení by rovněž hrozila smluvní pokuta. A to přesto, že podmínkou pro automatické prodloužení Smlouvy o další školní rok je vedle povinností na straně žáka a jeho zákonných zástupců i skutečnost, že *škola bude splňovat zákonné podmínky pro provoz takového typu školy a bude nadále provozována*. Škola ovšem nemá žádnou povinnost informovat zákonné zástupce svých žáků do nějakého termínu, že přestala splňovat zákonné podmínky pro provoz typu školy, na němž se účastníci Smlouvy dohodli, popř. že škola už nadále nebude provozována. Pokud by tedy například žalobkyně přišla o potřebnou akreditaci k provozování školy nebo se jednoduše rozhodla provozování školy či celé své podnikání a existenci ukončit, čímž by bylo zmařeno obnovení smlouvy na další rok, mohla by to žalovaným sdělit prakticky kdykoliv (nebo nesdělit vůbec), aniž by jí za to hrozila jakákoliv sankce v podobě smluvní pokuty. Přitom i žáci a jejich zákonní zástupci se takovou skutečnost potřebují dozvědět co nejdříve, aby se podle toho mohli pro budoucí školní rok včas zařídit.
16. Odvolací soud tedy uzavírá, že ujednání o smluvních pokutách, zejména té za včasné neoznámení nezáměru o automatické prodloužení smlouvy o další školní rok, je nevyvážené, nepostihuje situace, za nichž dochází k jednostrannému ukončení smluvního vztahu (k neprodloužení toho stávajícího) přiměřeně stejně, a zajišťuje pouze zájmy žalobkyně, aniž by byly stejným způsobem zajištěny i odpovídající zájmy druhé smluvní strany – žalovaných. Právě v této nevyváženosti Smlouvy v Článku VII., odst. 7.2. v neprospěch žalovaných (spotřebitelů) shledává odvolací soud rozpor s ustanovením § 1813 věty první o. z., podle něhož jsou zakázána ujednání, která zakládají v rozporu s požadavkem přiměřenosti významnou nerovnováhu práv nebo povinností stran v neprospěch spotřebitele. Podle § 1815 o. z. se k nepřiměřenému ujednání nepřihlíží, ledaže se jej spotřebitel dovolá. To se však v daném případě nestalo, k ujednání o smluvní pokutě za včasné neoznámení na automatickém prodloužení Smlouvy o další školní rok se tudíž nepřihlíží, a zažalovaný nárok na zaplacení smluvní pokuty tak nemá žádný smluvní základ, který by ho odůvodňoval.
17. Na základě uvedených skutečností a závěrů shledal odvolací soud zažalovaný nárok nedůvodným, a proto podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. napadený rozsudek změnil a žalobu zamítl.
18. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 224 odst. 1, 2 a § 142 odst. 1 o. s. ř. a v řízení úspěšným žalovaným byla přiznána jejich náhrada.
19. V řízení před soudem prvního stupně náklady žalovaných spočívaly v nákladech za právní zastoupení, jež jim nelze upírat a považovat ho za neúčelné jen pro jejich vzdělání a profesi, jež sestávaly z odměny za celkem šest úkonů právní služby (příprava a převzetí zastoupení, odpor proti platebnímu rozkazu, vyjádření ze dne 22. 2. 2024, účast u soudního jednání dne 7. 6. 2024, podání na výzvu soudu ze dne 26. 6. 2024, účast u soudního jednání 2. 8. 2024) po 7 456 Kč [§ 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. a), d), g), za použití § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „a. t.“)], šesti paušálních náhrad hotových výloh po 300 Kč (§ 13 odst. 4 a. t.) a 21 % DPH ve výši 9 772,56 Kč; celkem

56 308,56 Kč. Jako neúčelné úkony, za něž odměna ani paušální náhrada nebyla přiznána byly shledány repliky ze dne 31. 5. 2024 a 29. 7. 2024. „Kouskování“ písemných (nijak zásadních) tvrzení účastníků do vícero podání soudu tzv. „na pokračování“, at' jde o různá doplnění žalob, odvolání, opakovaná a nikým nevyžadovaná vyjádření, repliky, dupliky apod. obsahující nezřídka stále tatáž pouze jinak formulovaná tvrzení a argumentaci, je třeba považovat za nadbytečné úkony, často jen zcela účelově navyšující náklady řízení.

20. V odvolacím řízení spočívaly náklady žalovaných jednak v zaplaceném soudním poplatku za odvolání ve výši 4 450 Kč a v nákladech za právní zastoupení, jež sestávaly z odměny za dva úkony právní služby, z toho jeden (odvolání) ve výši 7 456 Kč [§ 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. k), za použití § 12 odst. 4 a. t.] a jeden (účast u soudního jednání) ve výši 8 388 Kč [§ 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. g), za použití § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „AT“)], dvou paušálních náhrad hotových výloh, z toho jedna ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 a. t.) a druhá ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 AT) a 21 % DPH ve výši 3 384 Kč; celkem 24 528,74 Kč. Odvolání a jeho následná doplňování byla posuzována jako jeden úkon právní služby.
21. Při přípravě rozsudku k vyhlášení došlo k početní chybě ve výpočtu náhrady nákladů odvolacího řízení, v důsledku které byla nesprávně vyhlášena náhrada ve výši 23 582,52 Kč, namísto správné částky 24 528,74 Kč. Odvolací soud tuto zřejmou nesprávnost opravil ve smyslu ustanovení § 164 o. s. ř. opravným usnesením, které zapracoval do písemného vyhotovení tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** za podmínek § 237 o. s. ř., ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Okresního soudu Praha – východ.

Praha 29. dubna 2025

JUDr. Tomáš Kučera v. r.
předseda senátu